

בית הספר ללימודי התמחות מקצועית
לחברי הסגל האקדמי
במוסדות להכשרה להוראה

ע"ש פרופ' משה זילברשטיין

ראש בית הספר: ד"ר אסנת רובין

תכנים ומידע להרשמה לשנת הלימודים תש"פ

התמחויות דו-שנתיות

- ✓ מחקר והערכה
- ✓ "יוצרים כתיבה" - כתיבה אקדמית ופואטית

התמחויות חד-שנתיות

- ✓ עיצוב למידה בעידן המידע
- ✓ הדרכה פדגוגית
- ✓ הנחיית עמיתים
- ✓ ניהול אקדמי
- ✓ הובלת יזמות וחדשנות חינוכית

תוכניות לבוגרי ההתמחויות

*תעודת הוראה למכללות לחינוך לעומדים בקריטריונים

תתמחו תצמחו תובילו!

רכזת בית הספר ללימודי ההתמחות: רינה רוֹסו
טל' 03-6901453, פקס: 03-6901419
דואר אלקטרוני: rinars@macam.ac.il

הפקה: בן גל הפקות
עיצוב גרפי: אורלי שמואל
אתר בית הספר ללימודי התמחות מקצועית: www.mofet.macam.ac.il/prof

החוראה באקדמיה מחייבת מומחיות מחויבות זו מונחת בבסיס לימודי ההתמחות המקצועית בבית הספר להתמחויות במכון מופ"ת

**אוכלוסיית היעד של בית הספר היא חברי הסגל האקדמי במוסדות להכשרה לחוראה
השואפים לטפח את מומחיותם ולהתקדם באקדמיה באמצעות
למידה | חברות בקהילת עמיתים מפרה | וניהול מודרך ומבוסס של הקריירה האקדמית**

מומחיות פרופסיונאלית כוללת את היכולת לזהות, לנתח, לתכנן, לבצע, להעריך ולהציג תהליכים, באופן המגובה בידע עדכני והעומד בסטנדרטים לאומיים ובין-לאומיים. מומחיות של חבר סגל אקדמי מזכה באפשרות להוות מקור השראה ומודל מקצועי. לצד זאת, הערכה וקידום של חברי הסגל האקדמי מבוססים על תרומה אקדמית מעוגנת-מומחיות.

הספרות המקצועית מלמדת כי רכישת מומחיות כזו מושתתת על תהליכים טיטוריאליים של טיפוח החשיבה, הזדמנויות להתנסות, העצמה והשתייכות לקהילה מקצועית חוצת-מוסדות. לפיכך תוכניות ההתמחות בבית הספר מזמנות למידה ומפגש עם טובי המנחים והמרצים, למידה מבוססת פרויקטים, התנסות מלווה בהנחיה אישית, חשיבה והחלפת דעות בקבוצות קטנות עם עמיתים מהאקדמיה מכל המגזרים ומכל רחבי הארץ.

תחומי הלימוד בבית הספר ללימודי התמחות מקצועית הם:
חוראה, הדרכה והנחיה; מחקר וכתבייה; ניהול ויזמות באקדמיה; ופיתוח קריירה אקדמית.

המטרות המשותפות לתוכניות בבית הספר הן:

- חתירה לגיבוש מומחיות ולפיתוח מקצועי ואקדמי
- עידוד הלמידה לאורך הקריירה
- פיתוח קהיליית לומדים וחוקרים
- עידוד יוזמות לטיפוח תרבות של צמיחה במוסדות האקדמיים

דרכי ההוראה והלמידה בהתמחויות הן:

- ◀ **מפגשי מליאה:** הרצאות ודיונים, הרחבת הבסיס התאורטי לחשיבה ולעשייה החינוכית, העשרה בידע מגוון ועדכני בתחומי ההתמחות
- ◀ **מפגשים בקבוצות קטנות:** דיונים בדילמות ובבעיות שהמתמחים מעלים, שיתוף מידע, ניתוח אירועים ופתרון בעיות, תכנון פרויקטים, מחקר וכתובה, למידת עמיתים
- ◀ **התנסות:** התנסות סדנאית מונחית בנושאים מתחום ההתמחות, למידה מבוססת פרויקטים, ייעוץ קבוצתי ואישי לכל מתמחה, התנסות בסביבות למידה ייחודיות
- ◀ **סירים וביקורים:** סירים במוסדות המקיימים סביבות למידה חדשניות ומפגשים עם בעלי תפקידים
- ◀ **הנחיה אישית:** סגל המנחים מלווה את המתמחים בעבודתם ובתהליכי צמיחתם המקצועית.

מבנה הלימודים בבית הספר

בית הספר ללימודי התמחות מקצועית מציע ארבעה אשכולות של תוכניות:

- ◀ תוכניות להתמחות בהוראה, בהדרכה ובהנחיה (3 תוכניות חד-שנתיות: עיצוב למידה בעידן המידע; הדרכה פדגוגית; הנחיית עמיתים)
- ◀ תוכניות להתמחות במחקר ובכתיבה (2 תוכניות דו-שנתיות: מחקר והערכה; כתיבה אקדמית ופואטית)
- ◀ תוכניות להתמחות בניהול וביזמות (2 תוכניות חד-שנתיות: ניהול אקדמי; הובלת יזמות וחדשנות חינוכית)
- ◀ תוכניות להתמחות בפיתוח קריירה אקדמית (תוכנית חד-שנתית בהנחיה מקוונת-למחצה: הנחיה אישית לבוגרי תוכניות בית הספר; פיתוח דומיין - ביסוס, מיצוב ומיתוג מומחיות)

בעמודים הבאים תמצאו פרטים על תוכניות ההתמחות:

אשכול הוראה, הדרכה והנחיה (עמודים 5-12)

אשכול מחקר וכתובה (עמודים 13-18)

אשכול ניהול ויזמות (עמודים 19-24)

אשכול פיתוח קריירה אקדמית (עמודים 25-29)

בסוף החוברת תמצאו מידע כללי בדבר אישורים, שכר לימוד וימי לימוד.

אשכול תוכניות התמחות בהוראה, הדרכה והנחיה

3 תוכניות חד-שנתיות (180 שעות):

- עיצוב למידה בעידן המידע
- הדרכה פדגוגית
- הנחיית עמיתים

■ עיצוב למידה בעידן המידע

ראש ההתמחות: ד"ר ליאת אייל

רציונל

ההתמחות בעיצוב למידה בעידן המידע מתמקדת בדרכים חדשניות לשיפור ההוראה ולטיוב איכותה. מטרת ההתמחות היא להכשיר סגל אקדמי לפיתוח ולהטמעה של מגוון דרכי הוראה-למידה-הערכה חדשניות, כאלו המפתחות סקרנות וחישיבה ומעודדות מעורבות פעילה בלמידה באקדמיה.

המתמחים ייחשפו למגמות הבין-לאומיות העדכניות ביותר בתחום ויתנסו בהן. מנחי התוכנית יהיו מנטורים לפיתוח וליישום הפרקטיקות שנלמדו, במסגרת של קבוצת עמיתים מגוונת, לומדת וחוקרת.

אוכלוסיית היעד

סגל אקדמי במוסדות להכשרת מורים השואף להשבחת דרכי ההוראה וההערכה בקורסים; מרצים ומדריכים פדגוגיים המבקשים להעמיק בפדגוגיות חדשניות יישומיות; ראשי מרכזים לשיפור איכות ההוראה במוסדות להשכלה גבוהה. מקומות ספורים יישמרו לבעלי תפקידים ייחודיים במערכת החינוך דוגמת מנהלי בתי ספר, מפקחים ומדריכים במשרד החינוך, מנהלי פסגות.

היקף הלימודים

- ההתמחות היא חד-שנתית, בהיקף של 180 שעות
- התוכנית מקנה תעודת התמחות ב"עיצוב למידה בעידן המידע" של בית הספר להתמחות מקצועית במכון מופ"ת
- צירוף התמחות נוספת מהאשכול, בהיקף של 180 שעות, יכול להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות (בכפוף לנהלים)

נושאי לימוד נבחרים

- הוראה ולמידה בסביבות חדשניות
- עקרונות הרצאה מעוררת השראה
- פיתוח חשיבה מסדר גבוה
- טיפוח לומדים בעלי הכוונה עצמית
- משחוק, סימולציות ולמידה ממקרים
- שיטות וכלים לפיתוח קורס מקוון
- למידה מבוססת מחקרי מוח

דרכי הלמידה

הרצאות, למידה סדנאית והתנסותית, דיונים בצוותים, סימולציות, למידה ממקרים (Case-Based), ימים מקוונים, סיור והיציג עמיתים. יושם דגש על פיתוח תכנים עבור "השיעור של מחר" בקורס האקדמי, באמצעות פיתוח וחשיבה בצוותים וליווי אישי.

תוצרים מצופים

- שיפור כישורי ההוראה הייחודיים למשתתפים
- רכישת ידע וניסיון בתחום של הוראה ולמידה חדשנית
- הכנת תיק עבודות המכיל יחידות לימוד שפיתחו המשתתפים
- מעורבות בקהילה מקצועית שבה פעילים מרצים וחוקרים מובילי חדשנות, שתהווה כר לשיתופי פעולה עתידיים

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה (עדיפות לבעלי תואר שלישי)
- ריאיון קבלה

הדרכה פדגוגית

ראש ההתמחות: ד"ר חייית שחם

רציונל

ההדרכה הפדגוגית נמצאת כיום בעיצומו של תהליך שינוי עמוק, שבעקבותיו "המדריך הפדגוגי פועל במעין מרחב שלישי המשיק למרחב האקדמי ולמרחב השדה כאחד" (רן, 2018) - וכולל את המרחב האקדמי, מרחב השדה והמרחב המשותף. עמימותו של מרחב זה מולידה מצד אחד אי בהירות ואתגרים מקצועיים ואישיים בהדרכה הפדגוגית, ומצד אחר - מחוזות חדשים לצמיחה.

מטרתה של ההתמחות במכון מופ"ת היא להצמיח מומחים בהדרכה פדגוגית אשר יבחנו את הגדרות התפקיד ואת תפיסת ההדרכה בעידן המשתנה, במסגרת קהילת לומדים רב-תרבותית של מדריכים פדגוגיים. במסגרת ההתמחות הלומדים ייחשפו למודלים מגוונים של הדרכה פדגוגית, כולל כאלו המתבצעים במרחב השלישי, ויתנסו בתהליכים טיטוריאליים המכוונים להבניית זהותם כמנהיגים מקצועיים מובילי תמורות במערכת החינוך.

אוכלוסיית היעד

מדריכים פדגוגיים ומדריכים דידיקטיים (גנריים ודיסציפלינריים) מהמוסדות להכשרה להוראה; בעלי תפקידים ביחידות התנסות מעשית במוסדות להכשרה להוראה

היקף הלימודים

- ההתמחות היא חד-שנתית, בהיקף של 180 שעות
- התוכנית מקנה תעודת התמחות ב"הדרכה פדגוגית" של בית הספר להתמחות מקצועית במכון מופ"ת
- צירוף התמחות נוספת מהאשכול, בהיקף של 180 שעות, יכול להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות (בכפוף לנהלים)

נושאי לימוד נבחרים

- מודלים בהדרכה
- אומנות ההדרכה בפרופסיות שונות
- תפקיד המוביל הפדגוגי האקדמי
- מנהיגות במרחב השלישי
- ניהול מטריציוני
- אתיקה מקצועית בהדרכה פדגוגית

רכיבים ייחודיים בלימודי ההתמחות

מפגשים טיטוריאליים בקבוצות קטנות: מפגשים לניתוח אירועים פדגוגיים שהמתמחים מביאים מתוך עבודתם בהדרכה. במפגש נערך דיון בזיקה לידע תוכן תאורטי שנלמד בהתמחות.

סיורים לימודיים: בכל שנה מתקיימים סיורים לימודיים המפגישים את המתמחים עם מסגרות חינוכיות מגוונות וייחודיות.

בימת מתמחים: שיח עמיתים שבו המתמחים מביאים משולחן עבודתם את עשייתם החינוכית המבטאת את תפיסת עולמם, את מחקריהם מתחומי עניין שונים, ופרויקטים ייחודיים שהם מובילים.

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה (עדיפות לבעלי תואר שלישי)
- ריאיון קבלה

■ הנחיית עמיתים בכניסה להוראה

ראש ההתמחות: ד"ר לירון און

רציונל

עם השינויים במבנה התוכניות להכשרת מורים גובר הצורך באנשי סגל המומחים בהנחיית עמיתים, ובפרט ביחידות הכניסה להוראה. הנחיית עמיתים מחייבת את בעל התפקיד לרכוש מיומנויות הממוקדות בתקשורת בין-אישית, בהנחיה, בתהליכי הנחיה על הנחיה, ובהובלת תהליכי שינוי בצוות ועם יחידים המצויים בקשרי עבודה עימו. יחסי עמיתות (קולגיאיות) מערבים קשרים פורמאליים וא-פורמאליים כאחד, ולכן מעצם טבעה הנחיית עמיתים מעוררת גם דילמות אתיות ובין-אישיות ייחודיות, המצריכות תהליכי היוועצות ובירור אישי ומקצועי.

אוכלוסיית היעד

חברי סגל ביחידות הכניסה להוראה במוסדות להכשרה להוראה - ראשי יחידות, רכזי תחומים ומנחים בעלי ותק של שלוש שנים לפחות.

היקף הלימודים

- ההתמחות היא חד-שנתית, בהיקף של 180 שעות
- התוכנית מקנה תעודת התמחות ב"הנחיית עמיתים" של בית הספר להתמחות מקצועית במכון מופ"ת
- צירוף התמחות נוספת מהאשכול, בהיקף של 180 שעות, יכול להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות (בכפוף לנהלים)

נושאי לימוד נבחרים

- הנחיה אישית, הנחיה קבוצתית והנחיית עמיתים
- חקר ארגוני והובלת תהליכי שינוי, יזמות והערכה
- דילמות הנלוות לתהליכי הנחיית עמיתים ביחידות

דרכי הלמידה

- מפגשי למידה, דיונים בצוותי עבודה קטנים, היצגי עמיתים, ימים מקוונים, מרכזי סימולציות, סיורים, השתתפות בכנסים
- 30 שעות פרקטיקום הכוללות הובלת פרויקט ביחידה, בהנחיית סגל ההתמחות

תוצרים מצופים

- רכישת מיומנויות הנחיה על הנחיה, אישית וקבוצתית
- הובלת יוזמה ביחידת הכניסה להוראה
- שותפות בקהילה של מנחים מובילים ביחידות הכניסה להוראה ברחבי הארץ

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה (עדיפות לבעלי תואר שלישי)
- ותק של שלוש שנים לפחות בהנחיה ביחידות הכניסה להוראה, ו/או מילוי תפקיד רכז-תחום ביחידות הכניסה להוראה
- המלצה אישית מראש היחידה, המתארת את תפקיד המועמד/ת ביחידה ואת האפשרות שלו/ה להשפיע על קידום היחידה
- ריאיון קבלה

אשכול תוכניות התמחות במחקר ובכתיבה

2 תוכניות 17-שנתיות (360 שעות):

- מחקר והערכה
- כתיבה אקדמית ופואטית

התמחות במחקר והערכה

ראש ההתמחות: ד"ר אסנת רובין

רציונל

פעילות המחקר של הסגל האקדמי מהווה קריטריון מרכזי בקידום אישי ומוסדי כאחד. עם המעבר לתקצוב הוות"ת דרישות אלו הולכות ומתגברות. חברי סגל המעוניינים בקידום באקדמיה נדרשים להציג עשייה מחקרית הזוכה להכרה לאומית ובין-לאומית בבמות משפיעות. החל מעבודת הדוקטורט ולאורך התפתחות הקריירה האקדמית, הנחיית סטודנטים בקורסים מחקריים, זכייה בקרנות מחקר ופרסום בממות יוקרתיות - כל אלו מחייבים מחקר הדוק מתודולוגית העושה שימוש בנייתוחים מתקדמים המקובלים כיום, כדי להציג מחקר שיתקבל ויזכה בהכרה לאומית ובין-לאומית. אנו מציעים לכם תוכנית של לימוד ומנטורינג אישי.

האם שמעתם על...

ניתוח שיח • Impact Factor • תוכנה לבניית שאלונים • מחקר ביקורת • ניתוח אשכולות
ניתוח תמונות • Effect Size • ניתוח נתיבים • מערכת לניהול ציטוטים • ביבליומטריקה

אם אתם רוצים להיות בקדמת העשייה המחקרית במכללות, מקומכם כאן.

בהתמחות מחקר והערכה תרכשו ידע ומיומנויות הנדרשים לעריכת מחקר הראוי לפרסום בממות מובילות, ותקבלו הנחיה אישית מדי שבוע. נוסף על כך תפגשו את מיטב המומחים, תיחשפו לסוגיות עכשוויות במחקר ותלמדו כיצד לתכנן מחקר הדוק מבחינה מתודולוגית בהלימה לסטנדרטים בין-לאומיים. עוד תתנסו ביישום מגוון מתודות איכותניות וכמותיות בתחומי המחקר החשובים לכם, תעמיקו את הבנתכם בהערכת איכותם של מחקרים משלבי התכנון והביצוע ועד לדיווח, ותקבלו כלים מעשיים ממנחים מנוסים. כל אלו במסגרת התמחות המאפשרת למידת עמיתים בשיתוף עם מרצים ממכללות שונות, מדיסיפלינות שונות וממגזרים שונים, ובתוך כך הרחבת הפרספקטיבה ושיתופי פעולה מחקריים ייחודיים ובלתי שגרתיים. את הידע המתפתח תלמדו ליישם בסביבות עכשוויות, תוך שימוש בדרכים חדשניות למיצובכם האישי כחוקרים מטיביע חותם במרחב האקדמי.

אוכלוסיית היעד

- מרצים המעוניינים בהנחיה אישית של מנחים מנוסים שיתמכו בקידום מחקריהם
- מרצים צעירים המבקשים תמיכה בסלילת דרכם בנתיבה המקצועית באקדמיה
- חוקרים באקדמיה המבקשים מסגרת קבוצתית לתכנון מחקריהם ולביצועם
- מנחי סמינריונים ועבודות גמר המעוניינים להתעדכן בסוגיות מחקר עכשוויות
- מרצים דיסציפלינריים המעוניינים להרחיב את הידע על שיטות המחקר החינוכי
- חוקרים-יזמים באקדמיה המבקשים ליצור תרבות מחקרית ורשתות חוקרים חוצות מגזרים
- מרצים המחפשים מסגרת קבועה של זמן ומקום שבה יוכלו להפוך רעיונות מחקריים למחקרים בפועל

היקף הלימודים

- ההתמחות היא דו-שנתית, בהיקף של 360 שעות
- ההתמחות מקנה תעודה המעידה על סיום התמחות במחקר והערכה במהלך שנתיים מטעם מכון מופ"ת; תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות לזכאים העומדים בקריטריונים

מבנה ההתמחות

ההתמחות נועדה לתמוך במחקרים של הסגל האקדמי. לפיכך היא כוללת הרצאות של מיטב המומחים בשיטות המחקר השונות; הנחיה אישית לכל אחד מן המתמחים; והנחיה קבוצתית לקידום המחקר של הלומדים. ההתמחות בנויה באופן מודולרי וגמיש, המאפשר התאמה מיטבית וניצול הזמן של הלומדים באופן דיפרנציאלי. עם סגל המנחים נמנים מומחים במחקר כמותי, במחקר איכותני ובמחקר משולב.

בין המרצים

ד"ר אשר שקדי, פרופ' ברכה אלפרט, פרופ' עמיה ליבליך, פרופ' חנה עזר, פרופ' נעמה צבר בן-יהושע, פרופ' עירית קופפרברג, ד"ר אורית אבוהב, ד"ר גבריאלה ספקטור-מרזל, פרופ' תמר אלאור

בסיס ההתמחות

- תקבלו תעודה המעידה על סיום התמחות ב"מחקר והערכה" במהלך שנתיים מטעם מכון מופ"ת
- תהיו בעלי ידע נרחב במתודולוגיות מחקר כמותיות ואיכותניות ובהערכת תוכניות ופרויקטים
- תכירו שותפים פוטנציאליים לדרככם באקדמיה, ממכללות שונות וממגזרים שונים
- תציגו את מחקרכם בכנס וכן בדוח מחקר

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה (תינתן עדיפות לבעלי תואר שלישי)
- הגשת הצעה למחקר (עד שני עמודים)
- ריאיון קבלה

■ "יוצרים כתיבה": כתיבה אקדמית ופואטית

ראש ההתמחות: ד"ר עירית השכל-שחם

הביטו וראו כולכם בבקשה את דפי הטייטה האלה שעל שולחני: אחרי מותי מן הראוי להביא לכאן קבוצות-קבוצות של סטודנטים, דור אחרי דור, למען יראו כמו עיניהם בכמה ייסורים עולה הכתיבה לכותביה, כמה יגיעות יגעתי כל ימי חיי וכמה טרחות טרחתי, ובלבד שסגנון כתיבתי יהא פשוט וקולח ושקוף כבדולח, כמה מחיקות מחקתי בכל שורה, כמה טיוטות טייטתי, לעתים למעלה מחצי תריסר טיוטות שונות, לפני ששלחתי לדפוס: אין הברכה שורה אלא במקום שבו משק הכנפיים נשען על זיעת אפיים, וההשראה נובעת מן השקידה ומן הדקדקנות (עמוס עוז, סיפור על אהבה וחושך, עמ' 62).

ההתמחות בכתיבה במכון מופ"ת נועדה לתת מענה למצוקה אמיתית ושכיחה בקרב סגל המכללות להכשרת מורים: מצוקתם של האינטלקטואלים הפוריים, החושבים, היוצרים, מורים ומרצים עמוסי רעיונות, שופעי התחלות של מאמרים, גדושי ציטוטים נפלאים, שהיו יכולים להשתלב במאמר שטרם יצא מן הכוח על הפועל. "עוד מעט אתפנה לכך, בקרוב, בסמסטר הבא, בחופשה". אחרים מרגישים כי יש להם מה לומר, אך חסרים את הכלים ואת הקווים "העבים" של התוכן. זאת על רקע הלחץ המתגבר לפרסם ולפרסם.

התוכנית משמשת חממה לגידול כותבים אקדמיים, ובתשתיתה הידועה שהכתיבה מצמיחה ברבדים שונים: אישי, רגשי, מחשבתי. התוכנית משלבת כתיבה אישית-פואטית וכתיבה עיונית-אקדמית. התוכנית מבוססת על העמדת הכתיבה, הכותבים והכתוב במרכז העיסוק האינטלקטואלי.

היקף הלימודים

- ההתמחות היא דו-שנתית, בהיקף של 360 שעות
- ההתמחות מקנה תעודה המעידה על סיום התמחות ב"כתיבה אקדמית ופואטית" במהלך שנתיים מטעם מכון מופ"ת; תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות לזכאים העומדים בקריטריונים

מטרות התוכנית

מטרת העל של ההתמחות בכתיבה היא רכישת המיומנות והכלים לכתיבת חיבור אקדמי (מאמר, פרק בספר, פוסט-דוקטורט וכיו"ב) ולעריכתו לפרסום. התוכנית מבקשת לסייע למתמחים להפוך לכותבים אקדמיים הראויים לעולם המכללות. התוכנית מסייעת למתמחים להתמודד עם קשיים בכתיבה ומעניקה למתמחים הזדמנות לפתח כלים, לספוג רעיונות, לקבל משוברים ממנחים ומעמיתים ולהביא לקו גמר טיוטות השוכנות במגירות. נוסף על כך, התוכנית נותנת כלים להנחיית כותבים בראשית דרכם. כלים אלה נועדו לסייע, בין היתר, למרצים במכללות לחינוך המלמדים קורסים שונים, רובם מחייבים כתיבה, ופעמים רבות עומדים משתאים מול היעדרן של מיומנויות כתיבה בסיסיות בקרב סטודנטים.

מטרות ביניים מסייעות:

- ליטוש היכולת לחשיבה עמוקה וביקורתית לשם חיזוק הרעיונות, ארגון ומיקודם
 - סיוע בניסוח בהיר ומדויק של התובנות
 - פיתוח ידע ומיומנויות של כתיבה אקדמית
 - התנסות בקריאה ובכתיבה ביקורתיות
 - היכרות עם אופני ההערכה של תוצר הכתיבה והתנסות בהם
 - פיתוח קהילת לומדים מקצועית בנושאי כתיבה אקדמית
 - שיפור מיומנויות של הנחיה אישית וקבוצתית של סטודנטים בעבודות סמינריוניות ו/או בעבודות גמר לקראת תזה (מוסמך או דוקטור), עיוניות ומחקריות
- התוכנית מציעה ליווי בכתיבת מאמר או ספר אקדמי; גיבוש הקול האישי של הכותב האקדמי; והתנסות בכתיבה פואטית.

נושאי התוכנית

- סיוע בהתמודדות עם קשיים ומעצורים בכתיבה - התקרבות לכתיבה
- ליטוש היכולת לחשיבה עמוקה וביקורתית לשם חיזוק הרעיונות, ארגון ומיקודם
- פיתוח ידע ומיומנויות של כתיבה אקדמית, התנסות בקריאה ובכתיבה ביקורתיות
- הקניית כלים להתמודדות עם הגשת כתב יד לכתבי עת ועם שיפוט של עמיתים ומומחים
- כתיבה פואטית ואישית

דרכי ההוראה-למידה

בתוכנית לימודי יסוד שמטרתם לייצר מטה-חשיבה על כתיבה, להתחבר למקורות היצירה, ליישם את הקשר שבין רטרוספקציה מקצועית לכתיבה אקדמית ולבנות קהילה מקצועית לומדת של כותבים. התוכנית תושתת על הרצאות פרונטליות, דיונים קבוצתיים, היציגים, מתן משוב, למידת עמיתים, עבודה סדנאית בקבוצות, הנחיה אישית וקבוצתית ועבודה עצמית. הקורס מלווה באתר מודל המרחיב את מרחב הכתיבה, ובו יישזרו חומרי קריאה שונים, עבודות המתמחים, טיוט מתמשך ומשובי עמיתים ומומחים. מתמחים והולכים ומבשילים בתהליך הכתיבה יכולים להקדיש זמן פרטני-נפרד להמשך הכתיבה.

חובות המתמחים

- קריאה שוטפת של מאמרים וטקסטים עיוניים אחרים
- תרגילי כתיבה שונים, הן במהלך השיעורים הן ביניהם
- טיוט של הפרקים השונים של העבודה האקדמית ושכתובם
- הצגת תוצרי כתיבה בפני קבוצת העמיתים
- כתיבת העבודה בשלמותה עד להכנת מאמר ראוי לפרסום או פרק בספר

ההתמחות היא מקור השראה, והיא מרחיבה את היכולות האישיות, הרגשיות והאינטלקטואליות של הכותבים. תוכנית ההתמחות מסייעת בגיבוש הזהות העצמית ככותבים אקדמיים.

אשכול תוכניות התמחות בניהול וביזמות

2 תוכניות חד-שנתיות:

- ניהול אקדמי
- הובלת יזמות וחדשנות חינוכית

■ ניהול אקדמי

ראש ההתמחות: ד"ר סילביה שטיגליץ

רציונל

המציאות האקדמית המשתנה מייצרת אתגרים ושפע של הזדמנויות. מציאות זו זקוקה למנהלים ולמנהיגים אשר מסוגלים להוביל את הסביבה האקדמית שהם פועלים בה ולהשפיע עליה. מטרת ההתמחות היא להכשיר מנהלים שיוכלו להנהיג בצורה אפקטיבית את עצמם, את האחרים ואת ההזדמנויות הנקרות לפתחם.

אוכלוסיית היעד

ההתמחות מיועדת לחברי סגל אקדמי, מנהלים בהווה ובעתיד, אשר מעוניינים לקחת על עצמם להיות חלק מעיצוב המערכת החינוכית שהם עובדים בה.

היקף הלימודים

- ההתמחות היא חד-שנתית, בהיקף של 180 שעות
- התוכנית מקנה תעודת התמחות ב"ניהול אקדמי" של בית הספר להתמחות מקצועית במכון מופ"ת
- צירוף התמחות נוספת מהאשכול, בהיקף של 180 שעות, יכול להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות (בכפוף לנהלים)

מבנה תוכנית הלימודים

ההתמחות מאורגנת כסדרת מפגשים דינמיים, מתוך התייחסות אל עולם העבודה העכשווי, המציית לתהליכים, שמתקיימים בו שינויים, לעיתים דרמטיים, המציפים אי ודאות רבה. ההתמחות נבנתה כך שתוכל לתת מענה ממוקד, מהיר וגמיש לצרכים המשתנים של המתמחים, ותאתגר אותם באמצעות מתודות מגוונות של סדנאות ניהול. ההתמחות היא חד-שנתית והיקפה עומד על 180 שעות. מתוכן 120 שעות כוללות שיעורים אקדמיים וחוויתיים, ו-60 שעות - סדנאות לבחירה. אפשר לבחור שתי סדנאות בנות 30 שעות, או סדנה אחת בת 60 שעות.

בין הנושאים הנלמדים

- ניהול דינמי בעולם דינמי
- התפתחות תפיסות ניהול במערב ובמזרח
- סוגיות בניהול באקדמיה בעולם משתנה
- מנהיגות מעוררת השראה
- אבחון ארגוני ותכנון אסטרטגי
- ניהול צוות אפקטיבי
- ניהול קונפליקטים
- המנהל המתבונן

בין הנושאים בסדנאות

- מנהיגות מודעת: שיפור היכולות האישיות והארגוניות
- ניהול מתוך מודעות קשובה (mindfulness) וחקר המוח בחינוך
- חינוך בקונפליקט: הכשרה בשדה מורכב
- חושבים מחדש על הוראה | קורס מקוון

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה (תינתן עדיפות לבעלי תואר שלישי)
- ריאיון קבלה

הובלת יזמות וחדשנות חינוכית

ראשי ההתמחות: אסף עמית ושרון גרינברג

רציונל

הכשרת מובילי חינוך ליצירת חדשנות ולהובלת שינויים משמעותיים במערכות החינוך שהם פועלים בהן מחייבת יצירת מומחיות בפיתוח תוצרים חינוכיים ובניהול חדשנות בקרב מנהיגי העתיד של מערכת הכשרת המורים. התוכנית מכוונת ליצירת "שגרת חדשנות" במערכת הכשרת המורים ובמערכת החינוך.

אוכלוסיית היעד

חברי סגל אקדמי השואפים להוביל תהליכי יזמות וחדשנות בחינוך (בכפוף להמלצת ראש המוסד להכשרת מורים).

מקומות אחדים בתוכנית יישמרו לאנשי חינוך מצטיינים שאינם מהסגל האקדמי, כגון מנהלי בתי ספר או מנהלים בארגונים חינוכיים או ברשתות חינוך.

על המשתתפים בתוכנית להוביל - או להיות מיועדים להוביל - תהליך משמעותי במוסד החינוכי שבו הם עובדים. התהליך כולל היבטים של יזמות, חדשנות או שינוי מערכת.

היקף הלימודים

- ההתמחות היא חד-שנתית, בהיקף של 180 שעות
- התוכנית מקנה תעודת התמחות ב"הובלת יזמות וחדשנות חינוכית" של בית הספר להתמחות מקצועית במכון מופ"ת
- צירוף התמחות נוספת מהאשכול, בהיקף של 180 שעות, יכול להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות (בכפוף לנהלים)

מבנה תוכנית הלימודים

התוכנית מתמקדת בשני אשכולות מרכזיים: יזמות וחדשנות חינוכית, ומתודולוגיות של חדשנות ויזמות. מטרת האשכולות היא לחדד את הכלים המחשבתיים והביצועיים הנדרשים כדי להוביל תהליכים במערכת הכשרת המורים ובמערכת החינוך בישראל.

נושאי לימוד נבחרים

- חדשנות בארגונים ובמערכות גדולות
- מתודולוגיות לקידום חדשנות (design thinking, Lean startup, Kanban ועוד)
- מתודולוגיות לחשיבה יצירתית ולחשיבה אסטרטגית
- חדשנות חינוכית בישראל ובעולם
- פרקטיקה של יישום חדשנות חינוכית
- אתגרי חינוך לאומיים

זרכי למידה

סדנאות בנושאי יזמות וחדשנות, סיורים במוקדי חדשנות, למידה מ-Case studies, מפגשים עם יזמים, מומחים ומקבלי החלטות במערכת החינוך

בסיומ התוכנית

- תקבלו תעודה המעידה על סיומ התמחות ב"הובלת יזמות וחדשנות חינוכית" מטעם מכון מופ"ת
- תהיו בעלי ידע נרחב במתודולוגיות חדשנות ובהובלת מיזמים חינוכיים
- תכירו שותפים פוטנציאליים למיזמים עתידיים

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה
- המלצה מנשיא המכללה / ראש בית הספר לחינוך
- הגשת הצעה למיזם (עד שני עמודים)
- ריאיון קבלה

אשכול פיתוח קריירה אקדמית

2 תוכניות חד-שנתיות בהנחיה מקוונת-למחצה:

- הנחיה אישית לבוגרי תוכניות בית הספר
- פיתוח דומיין: ביסוס, מיצוב ותיוג מומחיות

■ הנחיה אישית לבוגרי תוכניות בית הספר

רציונל

מסע הגיבור (ג'וזף קמפבל) מגולל סיפור של הרפתקה בת שלושה חלקים: היציאה, החניכה והחזרה הביתה.

בית הספר ללימודי התמחות מקצועית חרט על דגלו את המטרה של טיפוח מומחים אשר בסיום ההתמחות יהוו כוח מוביל בסביבה האקדמית שהם פועלים בה, ויתרמו להצמחת הסטודנטים, העמיתים והמוסדות. לשם כך, בית הספר מציע לבוגריו תוכנית חד-שנתית בהנחיה מקוונת-למחצה.

אוכלוסיית היעד

בוגרי בית הספר ללימודי התמחות מקצועית במכון מופ"ת

מבנה התוכנית

כל התמחות תציע לבוגריה מסלול הנחיה אישי, שבמוקדו ליווי והפקת תוצרים יישומיים מתקדמים בעלי ערך ברמת המתמחה וברמת המוסד המכשיר. מנחי התוכנית יהיו חברי סגל ההתמחויות בבית הספר. ההנחיה תתקיים במסגרת מפגשים אישיים ובקבוצות קטנות עם המנחה.

תנאי הקבלה לתוכנית

- ריאיון אישי
- ועדת קבלה

* מספר המקומות בתוכנית זאת מוגבל

חובות המתמחים

נוכחות מלאה והצגת תוצר שהוא בעל ערך בקהילה האקדמית או במוסד האקדמי, אשר עמד בקריטריונים של שיפוט על ידי שני מומחים.

■ פיתוח דומיין: ביסוס, מיצוב ותיוג מומחיות

ראש ההתמחות: רותי סלומון

רציונל

בית הספר מציע **לבוגרי** תוכנית ייחודית של ניהול קריירה באקדמיה, בדגש על מיתוג אישי באמצעות המרחב הדיגיטלי. התמחות זו מיועדת לסגל אקדמי המעוניין לבסס, למצב ולתייג את מומחיותו ברמה הארצית והבין-לאומית. במסגרת התוכנית ילמדו המתמחים על ניהול קריירה באקדמיה. ככלי מרכזי לניהול הקריירה נתמקד במרחב המקוון. ההיכרות עם הסביבה ועם האמצעים לביסוס המומחיות, ובפרט אלו המקוונים, נעשית לחלק חשוב של ארגז הכלים של חברי הסגל האקדמי. לפיכך כל מתמחה יפתח במסגרת ההתמחות אתר אישי, ויבסס אותו באמצעות הכלים שירכוש ובאמצעות תהליכי הנחיה אישיים וקבוצתיים.

אוכלוסיית היעד

ההתמחות מיועדת לחברי סגל אקדמי בעלי תחום מומחיות ייחודי, המבקשים לבסס, למצב ולתייג את מומחיותם ברמה הארצית והבין-לאומית, בעיקר באמצעות המרחב המקוון (ראו: תנאי קבלה).

דרכי הלמידה

ההתמחות תתנהל ברובה "מרחוק".

למידה סדנאית פנים-אל-פנים תתקיים בימים מרוכזים (סה"כ 10 ימים) שיתקיימו לפני תחילת שנת הלימודים האקדמית, בין הסמסטרים, ובסיום שנת הלימודים האקדמית. הלמידה תהיה מבוססת-פרויקטים. כל מתמחה יונחה בבניית אתר אישי. הפרויקטים שיילמדו יקבלו ביטוי מוחשי באתר-מומחה אישי זה. במהלך שנת הלימודים יתנסו המתמחים בחמישה פרויקטים מתוך כמה פרויקטים לבחירה. כל יחידת לימוד תכלול הרצאות של מרצים מומחים שיועברו באמצעות מפגשים סינכרוניים או א-סינכרוניים, ובהמשך לכך המתמחים יעבדו באופן פרטני וקבוצתי במשך שבועות אחדים עד להצגת התוצר. מנחי ההתמחות ילוו את המתמחים, הן מרחוק הן בפגישות פנים אל פנים.

נושאי לימוד נבחרים

- ניהול קריירה באקדמיה
- אנשי חינוך בדור 2.0
- אקדמיה בדיגיטל - פרדיגמות ופרדוקס
- נרטיב ועיצוב זהות דיגיטלית
- בניית מרחב מומחה
- ויקיפדיה - עריכה והרחבה של אוסף הערכים בתחום מומחיות
- אקדמאים כמומחים ברשתות חברתיות
(כגון: Academia.edu, Facebook, Twitter, ResearchGate)
- רשת למידה אישית (Personal Learning Network)
- ערוץ יו-טיוב אישי

תנאי הקבלה לתוכנית

- תואר שני ומעלה (עדיפות לבעלי תואר שלישי)
- ריאיון קבלה
- ציון עובר במבחן סף מקוון - ידע בשימושי מחשב

צירוף התמחות נוספת מהאשכול, בהיקף של 180 שעות, יכול להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה במכללות (בכפוף לנהלים)

מידע כללי

בית הספר ללימודי התמחות מקצועית
שנת הלימודים תש"פ

תנאי קדם לקבלה לבית הספר להתמחויות

- תואר אקדמי שני (ממוסד מוכר) ומעלה
- ניסיון בהוראה ו/או בהדרכה במכללה אקדמית לחינוך
- העסקה בהיקף של שליש משרה לפחות במכללה להכשרת עובדי הוראה במהלך ההתמחות

חובות המתמחים

- נוכחות ב-80% לפחות ממפגשי ההתמחות הקבועים
- הגשת מטלות במהלך שנת הלימודים
- הגשת מיזם (פרויקט) יישומי ו/או מחקרי בסיום כל שנת לימוד

מבנה והיקף ההתמחויות

התמחות חד-שנתית

התמחות חד-שנתית היא בהיקף של 180 שעות, וכוללת:

- לימודי חובה במכון מופ"ת - יום אחד בשבוע במשך שנה, בהיקף של 180 שעות
- מיזם (פרויקט) יישומי בנושא התוכנית

התמחות דו-שנתית

לחסרי תעודת הוראה - התמחות דו-שנתית יכולה להקנות תעודה שוות ערך לתעודת הוראה

במכללות לזכאים העומדים בקריטריונים. התוכנית היא בהיקף של 720 שעות וכוללת:

- לימודי התמחות (חובה) במכון מופ"ת - יום לימודים אחד בשבוע במשך שנתיים בהיקף של 360 שעות

- מיזמים (פרויקטים) בנושא ההתמחות בהיקף של 180 שעות

- לימודים קודמים - הכרה בלימודים המוכרים לגמול על ידי משרד החינוך שלא לתואר אקדמי, לכל היותר שש שנים לאחור, בהיקף של 180 שעות. יש אפשרות להכרה בפרסומים ובהוצאות בכנסים מדעיים.

לבעלי תעודת הוראה - התמחות דו-שנתית היא בהיקף של 540 שעות, כמפורט בסעיפים

א' ו-ב'.

תעודות ואישורים

א. לחסרי תעודת הוראה תינתן **תעודת התמחות שוות ערך לתעודת הוראה במכללות**

לחינוך בלבד, בהיקף של 720 שעות, בחתימת מנכ"ל משרד החינוך, ראש האגף להכשרת עו"ה וראש מכון מופ"ת. התעודה ניתנת על לימודי התמחות במשך שנתיים ומקנה **"כפל תואר"**.

ב. לבעלי תעודת הוראה (כלומר בעלי "כפל תואר") יינתן **אישור על סיום לימודי התמחות**

בהיקף של 540 שעות, בחתימת ראש האגף להכשרת עובדי הוראה וראש מכון מופ"ת. האישור הוא על לימודי התמחות במשך שנתיים.

התעודה והאישור (סעיפים א' ו-ב' לעיל) **מקנים גמול השתלמות בהיקף של 360 שעות** (על הלימודים שהתקיימו בפועל במכון מופ"ת).

התעודה והאישור יינתנו רק ללומדים שמילאו את כל חובות הלימודים, דהיינו נוכחות בהיקף הנדרש והגשת עבודות גמר בכל שנת לימודים.

רק מתמחים שעמדו בכל החובות ובלוח הזמנים הקבוע בתקנון ידווחו כזכאים **לגמול השתלמות, לגמול ביניים ו/או לכלל תואר**.

לכל תעודה יצורף גיליון לימודים המפרט את נושאי הלימוד ונושאי הפרויקט/המחקר היישומי. עם סיום השנה הראשונה של ההתמחות (180 שעות*) יהיו מתמחים אלו זכאים **לגמול ביניים**.

ג. **ללומדים בקורסים חד-שנתיים** יינתן **אישור לימודים המזכה בגמול השתלמות** לפי היקף הלימודים המצוין בתוכנית, בחתימת ראש מכון מופ"ת.

מורי מורים במכללות להכשרת עובדי הוראה אשר ישלימו את כל חובותיהם בתוכנית חד-שנתית ויגישו עבודת גמר כנדרש, יהיו זכאים **לצבירת 180 שעות "גמול השתלמות"** (לכל היותר) ויקבלו ממכון מופ"ת אישור על לימודיהם בתוכנית.

תיק אישי

לכל לומד תיק אישי הכולל: מסמכי הרשמה, גיליון מעקב לימודים, נושאי הפרויקטים, צילומי תעודות, זכאות לתעודה, גיליון לימודים ותיעוד שיחות אישיות. המצאת כל האישורים הנדרשים בתיק האישי היא **באחריות הלומד**.

מענק השתלמות

על המתמחה למלא את טופס הבקשה למענק השתלמות המצוי באתר משרד החינוך - פורטל עובדי הוראה-מענקים

<http://edu.gov.il/sites/pohnet/pituachmiktzoi/pages/maanakashaothechzersshcharlimud.aspx>

יש להקפיד על רישום מלא ומסודר של כל הפרטים הנדרשים בטופס.

המשתתפים בלימודי ההתמחות יהיו זכאים בשנת הלימודים תש"פ למענק השתלמות על פי תקנות משרד החינוך, בכפוף להקצאות משרד החינוך.

נוהלי משרד החינוך

- האגף להשתלמויות והדרכה לעובדי הוראה משתתף במימון הלימודים.
- מענק ההשתלמות הוא בכפוף לתקנות משרד החינוך ובאישורו.
- חובות הלומדים בלימודי ההתמחות לצורך קבלת "גמול השתלמות" הן על פי תקנות משרד החינוך.
- במהלך לימודיהם יידרשו הלומדים בהתמחות למלא שאלוני משוב למשתלמים מטעם האגף במשרד החינוך.

* שעות אלו יקוזזו עם קבלת "כפל תואר"

נוהלי הרשמה ותשלום

שכר לימוד

דמי הרשמה: ₪ 100

שכר הלימוד לשנת הלימודים תש"פ: ₪ 2,300.

שכר הלימוד המצוין הוא חלקו של הלומד (השתתפות עצמית) בשכר הלימוד. האגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך משתתף במימון הלימודים.

- המעוניינים להירשם ללימודים בבית הספר ללימודי התמחות מקצועית לשנת הלימודים תש"פ יירשמו באמצעות אתר מכון מופ"ת <http://mofet.macam.ac.il/prof>.
- דמי הרשמה בסך 100 ש"ח ייגבו במועד ההרשמה ללימודים, ולא יוחזרו במקרה של ביטול מכל סיבה שהיא.
- ניתן להשתתף בלימודי ההתמחות במסגרת שנת שבתון, תמורת תשלום שכר לימוד בסך 5,000 ש"ח.

לנרשמים לשנה הראשונה - שכר הלימוד ייגבה החל מ-**22 בספטמבר 2019**.

לנרשמים לשנה השנייה - **שכר הלימוד ייגבה במועד ההרשמה**.

הרשמה לתוכנית תאוצר סופית רק לאחר הסדרת התשלום של שכר הלימוד המלא.

במקרה של ביטול הלימודים בין **31 באוקטובר ל-30 בנובמבר 2019** יוחזר סך של 70% משכר הלימוד.

במקרה של ביטול החל מ-**1 בדצמבר 2019** ואילך, מכל סיבה שהיא, לא יינתן החזר כספי.

הכללים המלאים לביטול עסקה מופיעים בתקנון מכון מופ"ת בקישור שלהלן, והם הכללים המחייבים <http://www.mofet.macam.ac.il/staff/Pages/cancelation.aspx>

אפשר לקבל את התקנון המלא גם במשרדי מכון מופ"ת, ביחידת מינהל לומדים.

למידע נוסף בנושא הרשמה ותשלום ניתן לפנות למנהל לומדים:

דוא"ל mlomdim@macam.ac.il טלפון: 03-6901426/401

ימי הלימודים ושעות הלימוד בשנת הלימודים תש"פ

31.10.2019	ב' בחשוון, תש"פ	יום חמישי	כתיחת שנת הלימודים
30.01.2020	ד' בשבט, תש"פ	יום חמישי	סיום סמסטר א'
05.03.2020	ט' באדר, תש"פ	יום חמישי	כתיחת סמסטר ב'
25.06.2020	ג' בתמוז, תש"פ	יום חמישי	יום אחרון לשנת הלימודים

תאריכי המפגשים

סמסטר ב'	
יום ה' בשבוע	חודש/שנה
26,19,12,5	מרץ 2020
30,23,2	אפריל 2020
21,14,7	מאי 2020
25,18,11,4	יוני 2020

סמסטר א'	
יום ה' בשבוע	חודש/שנה
31	אוקטובר 2019
28,21,14,7	נובמבר 2019
26,19,12,5	דצמבר 2019
30,23,16,9,2	ינואר 2020

מבנה יום הלימודים

10:15-09:00	שתי שעות לימוד
10:30-10:15	הפסקה
12:00-10:30	שתי שעות לימוד
12:30-12:00	הפסקה
14:00-12:30	שתי שעות לימוד

פריסת שעות הלימוד (180 שעות)

- 13 ימי לימוד בסמסטר א' (6 שעות בכל יום לימוד)
- 13 ימי לימוד בסמסטר ב' (6 שעות בכל יום לימוד)
- 3 ימים מקוונים (8 שעות בכל יום לימוד)